



TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2023-0000196905

Datum

10 april 2023

Opgesteld door

Bijlage(n)

4

Aan
Van

Minister van BZK
Directie Democratie en Bestuur, Directie Ambtenaar en
Organisatie

nota

Beslisnota Nota Integriteitsbeleid openbaar bestuur

Aanleiding

U heeft tijdens het commissiedebat Integriteit openbaar bestuur van 10 maart 2022 aan de Tweede Kamer toegezegd een brief te sturen waarin het beleid inzake integriteit voor politieke ambtsdragers op decentraal en nationaal niveau, en ook ten aanzien van de Rijksdienst, in samenhang wordt geschetst.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met bijgevoegde nota Integriteitsbeleid openbaar bestuur en deze te ondertekenen zodat deze naar de Tweede Kamer kan worden verzonden.
- Instemmen met het voorstel om de communicatie voor deze nota te koppelen aan de presentatie van het Handboek integriteit in de week van 17-21 april (zie *Communicatie*).

Kern

- Deze nota beschrijft de huidige stand van het integriteitsbeleid met beschikbaar cijfermateriaal en een beknopte omschrijving van de ontwikkeling van het integriteitsbeleid sinds de jaren '90;
- Daarna schetst de nota het doel van het integriteitsbeleid: het voorkomen van oneigenlijk handelen door ambtenaren en politieke ambtsdragers. Daarvoor is een robuuste en weerbare integriteitscultuur nodig, waarbij een kader van 'harde' wetten, regels en straffen in balans is met 'zachte' maatregelen als dilemmatraining, bewustwording en ruimte voor gesprek.
- Iedereen in het openbaar bestuur heeft een verantwoordelijkheid in de bevordering van de integriteit in het openbaar bestuur: u als minister van BZK, politieke partijen, overheidsorganisaties, beroeps- en belangenverenigingen en politieke ambtsdragers zelf.
- De nota sluit af met de focuspunten voor toekomstig beleid samen met concrete maatregelen daarbinnen. Deze moeten bijdragen aan het hierboven omschreven doel van integriteitsbeleid.

Toelichting

Proces

- Vóór november 2022 is een projectteam opgezet dat alle informatie over het integriteitsbeleid omtrent politieke ambtsdragers en Rijksambtenaren heeft verzameld, gebundeld en vergeleken in bijlage 1.
- In november 2022 heeft u akkoord gegeven op de globale opzet van de brief en op de accenten 'Verschillen tegengaan of toelichten', 'Kwaliteitseisen voor

integriteitsonderzoeken' en 'Balans creëren tussen preventie en normen'. Deze zijn de uitgangspunten geworden voor deze nota.

- Tot en met februari 2023 zijn expertsessies met belangrijke actoren in het decentraal bestuur georganiseerd (zie bijlage 3 en *Krachtenveld*). Daarnaast is prof. dr. L.W.J.C. Huberts gevraagd een reflectie te schrijven over de ontwikkeling van het integriteitsbeleid die op een later moment beschikbaar wordt op kennisopenbaarbestuur.nl. Ook is het beschikbare cijfermateriaal geïnventariseerd en geanalyseerd. De opbrengst daarvan is verwerkt in de eerste versie van de brief, samen met een toelichting op het bestaande integriteitsbeleid en beleidsvoornemens.
- In maart zijn de beroeps- en belangenverenigingen en de koepelorganisaties in de gelegenheid gesteld om hun reflectie te geven over de conceptnota.

Onze referentie
2023-0000196905

Datum
10 april 2023

Politieke context

Deze nota staat geagendeerd voor het commissiedebat Integriteit Openbaar Bestuur op 9 mei 2023.

Krachtenveld

Betrokken actoren hebben hun inbreng en reflecties kunnen leveren over het integriteitsbeleid in ambtelijke en bestuurlijke overleggen, in het bijzonder tijdens de expertsessies over integriteit bij decentrale overheden. Daarnaast is hen de gelegenheid geboden te reflecteren op de conceptversie van de nota. Hiervoor zijn aangeschreven:

- Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters;
- De Kring van Commissarissen van de Koning;
- De Wethoudersvereniging;
- De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
- StatenlidNu;
- De Vereniging van Griffiers;
- De Vereniging van Nederlandse Gemeenten;
- Het Interprovinciaal Overleg;
- De Unie van Waterschappen.

De opbrengst uit de consultatieronde was over het algemeen positief. Wel gaf ambtelijk VNG aan niet te zijn meegenomen in de beschreven beleidsvoornemens en te zijn verrast. Dit komt voort uit het feit dat de VNG als koepel medeverantwoordelijk is voor (o.a.) het integriteitsbeleid van gemeentelijke ambtenaren, een groep die niet in de nota wordt meegenomen. Inmiddels is er contact geweest met de VNG en is afgesproken om hen bij de uitwerking van maatregelen te betrekken.

- o De andere koepels IPO en UvW waren positief over het concept.

Daarnaast is het ministerie van Justitie en Veiligheid betrokken bij het opstellen van de nota waar het gaat om de raakvlakken tussen integriteit en anti-corruptiemaatregelen. Ambtelijk JenV heeft voorgesteld om de brief door de Minister van JenV te laten meeondertekenen vanwege het verband met georganiseerde ondermijnende criminaliteit en de aanpak anti-corruptie. Dat is niet overgenomen, omdat de aansluiting op deze beleidsterreinen slechts een onderdeel van het integriteitsbeleid is.

Communicatie

We trachten om een het Handboek integriteit in de week van verzending van de nota Integriteit Openbaar Bestuur gereed te hebben zodat u dat kan presenteren c.q. kan overhandigen en tegelijkertijd aandacht wordt gecreëerd voor deze nota. Mocht dat niet passen in uw agenda of mocht het Handboek onverhoopt nog niet gereed zijn, dan wordt in overleg met uw woordvoering bezien hoe op een andere manier aandacht kan worden besteed aan deze nota. Het handboek zal dan op een later moment worden gepresenteerd (streven: medio mei).

Onze referentie

2023-0000196905

Datum

10 april 2023

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Nota: Integriteitsbeleid openbaar bestuur	
2	Bijlage 1: Beschrijving huidig integriteitsbeleid	
3	Bijlage 2: Beleidsvoornemens integriteitsbeleid	
4	Bijlage 3: Verslag van bevindingen - Integriteit binnen het decentraal bestuur	

Onze referentie

2023-0000196905

Datum

10 april 2023